



DANIŞTAYIN 4811 SAYILI YASA İLE İLGİLİ KANUN YARARINA BOZMA KARARI

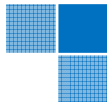
ÖZET : Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının E: 2009/472 K: 2010/33587 sayılı Kanun Yararına Bozma kararında, davacı adına 12/7/2004 tarihli vergi inceleme raporuna dayanılarak 2001 ve 2002 yılları için ceza kesilmiş olup, davacı hakkında 4811 sayılı Kanunun yayımlanarak yürürlüğe girdiği 27/2/2003 tarihinden önce başlanmış bir vergi incelemesi bulunmadığı gibi bu tarihten sonra kesilen cezalar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanamayacağından uyumsuzluğun, 4811 sayılı Kanunun 3'üncü ve 5'inci maddelerinde öngörülen düzenlemeler kapsamında değerlendirilerek usulsüzlük cezalarının kaldırılması yolundaki Bölge İdare Mahkemesi kararlarında hukuka uygunluk görülmediği belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü kanununun 51'nci maddesinde kanun yararına bozma müessesesi aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

“Madde 51 - 1. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştayca ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozuktur. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan **mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını kaldırmaz.**

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır.”



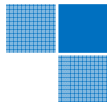


Bu madde kapsamında, 19 Şubat 2011 tarihli ve 27851 sayılı Resmi Gazetede Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının E: 2009/472 K: 2010/33587 sayılı Kanun Yararına Bozma kararında aşağıdaki hüküm yer almıştır.

“Olayda davacı adına 12/7/2004 tarihli vergi inceleme raporuna dayanılarak 2001 ve 2002 yılları için ceza kesilmiş olup, davacı hakkında 4811 sayılı Kanunun yayımlanarak yürürlüğe girdiği 27/2/2003 tarihinden önce başlanmış bir vergi incelemesi bulunmadığı gibi bu tarihten sonra kesilen cezalar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanamayacağından uyuşmazlığın, 4811 sayılı Kanunun 3'üncü ve 5'inci maddelerinde öngörülen düzenlemeler kapsamında değerlendirilerek usulsüzlük cezalarının kaldırılması yolundaki Bölge İdare Mahkemesi kararlarında hukuka uygunluk görülmemiştir.”

Söz konusu Karar bu Sirkülerimize eklenmiştir.

Saygılarımızla...





19 Şubat 2011,

Sayı : 27851

Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığından:

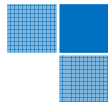
Esas No : 2009/472

Karar No : 2010/3587

Kanun Yararına Temyiz Eden : DANIŞTAY BAŞSAVCISI

Davacı : SF Marina Sistem ve Yatçılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Gazi Bulvarı No: 66/602 Çankaya/İZMİR

İstemin Özeti : İnşaat ve taahhüt faaliyetinde bulunan davacının 2001 yılı işlemlerinin incelenmesi sonucu 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 352'nci maddesinin 1'inci ve 3'üncü fıkrası uyarınca kesilen usulsüzlük cezasının kaldırılması istemiyle açılan davayı; davacı ile Bodrum Yalıkavak Anonim Şirketi arasında imzalanan sözleşme ile yapımı kararlaştırılan işlerin inşaat işi kapsamında olduğu, söz konusu işlerin 21/11/2001 tarihinde başlayıp 31/12/2004 tarihinde bitmesinden anlaşılacağı üzere yapılan işin yıllara sari inşaat işi olduğu, bu nedenle söz konusu iş nedeniyle defter kayıtlarının 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42'nci maddesine uygun şekilde tutulması gerektiği halde bu duruma uyulmaması nedeniyle defter kayıtlarının bunlarla ilgili vesikalarının ihticaca salih olmaması nedeniyle kesilen cezada hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddeden İzmir 3. Vergi Mahkemesinin 9/12/2005 günlü E:2004/978, K.2005/1083 sayılı kararını; vergi aslına bağlı olmayan cezalarda fiil tarihinde yürürlükte olan kanun hükümlerinin uygulanacağı, 4811 sayılı Vergi Barışı Kanununda olduğu gibi olay ya da fiil tarihinden sonra şartlı ya da şartsız olarak lehe getirilen hususların uygulanacağını tartışmasız olduğu, 4811 sayılı Kanunun vergi aslına bağlı olmayan cezalara ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte var olan cezanın tahsilinden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte devam eden incelemeler sonucu ortaya çıkacak cezalardan hiçbir şart aranmaksızın vazgeçileceği hükme bağlandığından vergi kanunlarının genel yapısı, eşitlik ve adalet ilkesi gereği de fiil tarihinin esas alınması gerektiği sonucuna ulaşıldığı, aksi düşünce halinde aynı durumda olan iki kişiden biri cezadan kurtulurken, diğerinin sadece idarenin denetim yetkisini geç kullanması nedeniyle cezalandırılması sonucunu doğuracağı gerekçesiyle olay tarihi itibarıyla 4811 sayılı Kanunun kapsadığı döneme ilişkin olarak kesilen usulsüzlük cezasında hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle bozan İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 14/6/2006 günlü, E:2006/710, K:2006/2301 sayılı kararı ile aynı şekilde 2002 yılı işlemlerinin incelenmesi sonucu 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 352'nci maddesinin 1'inci ve 3'üncü fıkrası uyarınca kesilen usulsüzlük cezasının kaldırılması istemiyle açılan davayı aynı gerekçeyle reddeden İzmir 3. Vergi Mahkemesinin 9/12/2005 günlü, E:2004/977, K.2005/1082 sayılı kararına itiraz edilmesi üzerine davacının itiraz istemi kabul edilerek anılan kararın bozulması ve dava konusu cezanın kaldırılması yönünde aynı doğrultudaki İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 29/6/2006 günlü, E:2006/913, K:2006/2576 sayılı kararına karşı yapılan karar düzeltme isteminin reddine ilişkin İzmir Bölge İdare



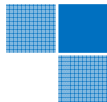


Mahkemesinin 18/1/2007 günlü, E:2007/115, K:2007/197 sayılı kararının; dava konusu edilen cezanın 4811 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi için, 3'üncü maddenin 3'üncü fıkrasında açıkça ifade edildiği gibi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla açılmış bir davanın bulunması, uyuşmazlığa konu cezanın ise Kanunun 1'inci maddesindeki düzenleme kapsamında, en geç 31/8/2002 tarihine ilişkin olması ya da, 5'inci maddede belirtildiği gibi; bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemesi sonucu cezanın kesilmesi gerektiği, buna göre; yayımlandığı 27/2/2003 günü itibarıyla yargı önünde bulunan ihtilafların azaltılması amacıyla çıkarılmış olan 4811 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra kesilen ve dava konusu edilen cezalara bu Kanun hükümlerinin uygulanma olanağının bulunmadığı, davacı adına 2001 ve 2002 yılı için ceza kesilmesine neden olan fiilin, 12/7/2004 tarihli vergi inceleme raporu ile saptanmış olup, 4811 sayılı Vergi Barışı Kanununun yürürlüğe girdiği 27/2/2003 tarihinde başlanmış bir vergi incelemesi bulunmadığı hususu dikkate alınmaksızın uyuşmazlığın, 4811 sayılı Kanun'un 3'üncü ve 5'inci maddesinde öngörülen düzenlemeler kapsamında değerlendirilerek verilen kararlarda hukuka uygunluk görülmediği ileri sürülerek Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına bozulması istenmiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına temyiz edilen İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 14/6/2006 günlü, E:2006/710, K:2006/2301 sayılı kararı ile aynı doğrultudaki 29/6/2006 günlü, E:2006/913, K:2006/2576 sayılı kararının düzeltilmesi isteminin reddine ilişkin İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 18.1.2007 günlü, E:2007/115, K:2007/197 sayılı kararları incelendikten ve Tetkik Hakimi İsa Aydemir'in açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

27/2/2003 günlü ve 25033 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu'nun 1'inci maddesinde, bu Kanun hükümlerinin, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, vergiler açısından ise, 31/8/2002 tarihinden önceki dönemler, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannameler ve 2002 yılına ilişkin olarak 31/8/2002 tarihinden önce tahakkuk eden vergiler hakkında uygulanacağı belirtilmiştir. Kanunun izleyen maddelerinde, kesinleşmiş kamu alacakları, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacakları, inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler, pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar ve matrah artırımı ile ilgili hükümler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Kanunun; kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacaklarına ilişkin düzenlemeleri içeren 3'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sadece vergi cezalarına karşı dava açılmış olması halinde, vergi aslına bağlı cezaların, verginin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmiş olması veya 2'nci maddede öngörülen şekilde ödenmesi şartıyla, vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen cezaların ise





herhangi bir şart aranmaksızın tahsilinden vazgeçileceği belirtilmiştir. Aynı Kanunun inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergilere ilişkin düzenlemeleri içeren 5'inci maddesinde de; bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edileceği, bu işlemlerin tamamlanmasından sonra vergi aslına bağlı olmayan cezaların kesilmesinden vazgeçileceği öngörülmüştür.

Kanunun genel gerekçesinde, düzenlemenin, Devlet ve mükellef arasında doğmuş ihtilafı kamu vicdanını zedelemeksizin sona erdirmeyi ve kamu alacağını mükellefin ödeyebileceği bir tutara getirmeyi, yargı organlarını ve vergi dairelerini yığılmış dosyalardan kurtarmayı amaçladığı, 3 üncü maddenin gerekçesinde, getirilen düzenleme ile ihtilafı dosya sayısının azaltılmasının amaçlandığı ve mükelleflere ödeme kolaylığı sağlandığı, 5. maddede ise, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir komisyonlarında bulunan dosyalar Kanun kapsamına alınarak inceleme ve takdir safhasında dosyası bulunan mükelleflere de bir imkan sağlandığı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen kanun hükümleri ve gerekçeye göre, dava konusu edilen cezanın 4811 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi için, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla açılmış bir davanın bulunması, uyuşmazlığa konu cezanın en geç 31/8/2002 tarihine kadar kesilmiş olması ya da bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemesi sonucu cezanın kesilmiş olması gerekmektedir.

Olayda davacı adına 12/7/2004 tarihli vergi inceleme raporuna dayanılarak 2001 ve 2002 yılları için ceza kesilmiş olup, davacı hakkında 4811 sayılı Kanunun yayımlanarak yürürlüğe girdiği 27/2/2003 tarihinden önce başlanmış bir vergi incelemesi bulunmadığı gibi bu tarihten sonra kesilen cezalar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanamayacağından uyuşmazlığın, 4811 sayılı Kanunun 3'üncü ve 5'inci maddelerinde öngörülen düzenlemeler kapsamında değerlendirilerek usulsüzlük cezalarının kaldırılması yolundaki Bölge İdare Mahkemesi kararlarında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısının temyiz isteminin kabulü ile İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 14/6/2006 günlü, E:2006/710, K:2006/2301 sayılı kararı ile aynı doğrultudaki 29/6/2006 günlü, E:2006/913, K:2006/2576 sayılı kararının düzeltilmesi isteminin reddine ilişkin İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 18/1/2007 günlü, E:2007/115, K:2007/197 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın bir örneğinin Maliye Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmî Gazetede yayımlanmasına, 29/11/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

